

Vytvorené podľa odporúčaní autorky Zuzany Gránskej

Ktorá spracovala niekoľko tipov logopedických riekaniek, ktoré s deťmi môžu rodičia trénovať a zľahka ich reč správne rozvíjať. Ak však má rodič podozrenie na nesprávnu výslovnosť niektorých hlások, určite sa treba zastavte aj v logopedickej poradni.

Logopedické riekanky, dokážu deťom pomôcť pri rozvoji ich reči predovšetkým v období fixácie výslovnosti hlások a tiež v etape automatizácie hlások a ich zaradenia do bežnej reči. Tieto obdobia sú náročné na opravu, keďže dieťa sa musí učiť zabúdať na nesprávnu výslovnosť, ktorú si osvojilo a použiť hlásku nanovo správne. Malé deti je v tomto období veľmi ťažké motivovať, a preto je vhodné, ak sa aj rodič zapojí do snahy o ich správne učenie.

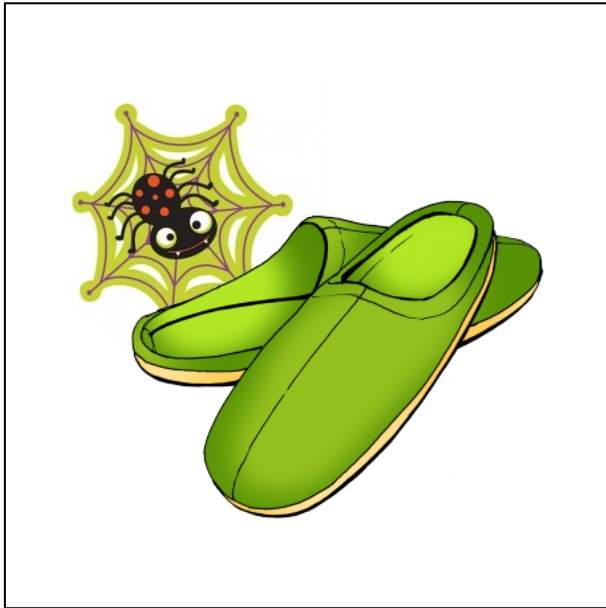
Pre deti predškolského veku sú na fixovanie nových hlások ideálne rytmické riekanky, básničky alebo vyčítanky, ktoré si dieťa vďaka rytmu ľahko zafixuje.

Podľa Františka Kábaleho je **najčastejším omylom rodičov detí s nesprávnou výslovnosťou názor, že takémuto dieťaťu treba často hovoriť slová s problematickými hláskami, vety a riekanky s hláskou, ktorú nevie vysloviť a tým sa to naučí.** Takéto dieťa sa však často opakovaním naučí vyslovovať hlásku v slove kľčovito a s prehnaným dôrazom. Nesprávne vyslovovanie hlásky si pripomínaním rodičmi ešte viac zafixuje, alebo ju začne vyslovovať iným nesprávnym spôsobom. Napomínanie rodičov je u dieťaťa prvým krokom k vytvoreniu neurózy, koktavosti, rečového negativizmu až neurotickej mlčanlivosti mutizmu.

Logopedická riekanka je vhodná na rozvíjanie detskej reči len v tom prípade, ak je vhodne napísaná a použitá. Podľa odborníkov je vytvorenie dobrej riekanky naozaj ťažké a oveľa ťažšie sú pre tvorcov logopedické riekanky.

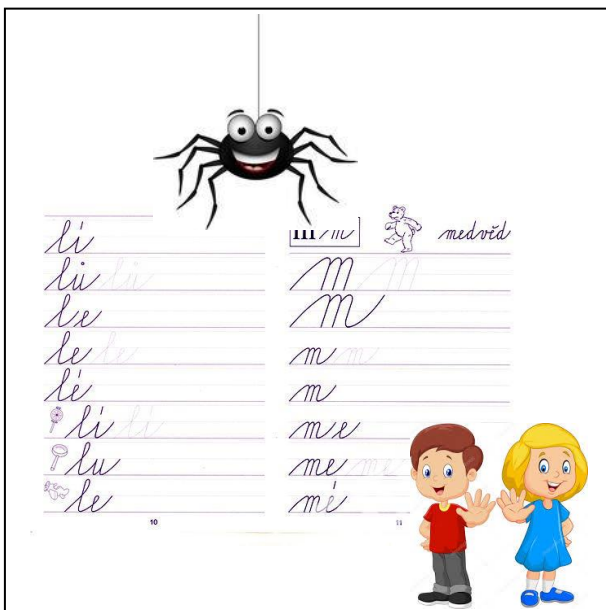
Riekanka by mala mať zaujímavú motiváciu, logický a zrozumiteľný obsah primeraný veku dieťaťa. Má mať výrazové prostriedky, určitú literárnu úroveň a zároveň častejší výskyt precvičovanej hlásky v rôznych hláskových skupinách a spojeniach. Najpodstatnejšie je, že v takejto logopedickej riekanke nenájdete žiadne iné hlásky, ktoré sú artikulačne náročnejšie ako precvičovaná hláska. **Mnohé známe riekanky sa práve z toho dôvodu v logopedickej praxi nepoužívajú.**

Najčastejšie problémy mávajú deti s hláskami C, S, Z, Č, Š, L, R.

Hláska P

Popletený pavúček:
Kedy sa to naučí?
Pletie siete v papuči.
Pletie piate cez deviate.
Ja sa asi popučím!

Hláska P

Ide pavúk po písanke,
na písmenká stúpa Anke.
Ide pavúk svetom,
pletie hlavy deťom.
D. Hevier

Hláska P

Popadali oblaky,
popadali do mláky.
Keby som mal veľkú sieť,
jeden by som chytil hned'.
(J.Navrátil)

Hláska B

Bubnujeme na bubon,
poďte deti, poďte von.
Bubnujeme bum, bum, bom,
budeme mať nový dom.
A kto s nami nepôjde,
ten v ňom bývať nebude.

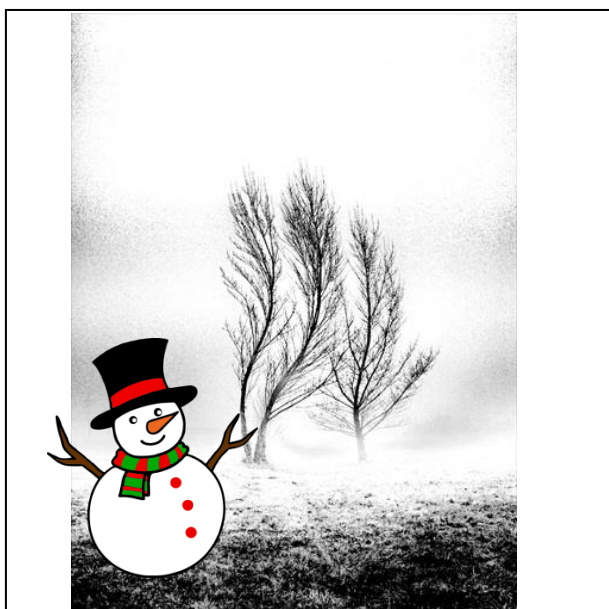
(F.Kábele)

Hláska M

Malinké medved'a
z medu si ujedá.
Medved'a malinké,
túli sa k maminke.

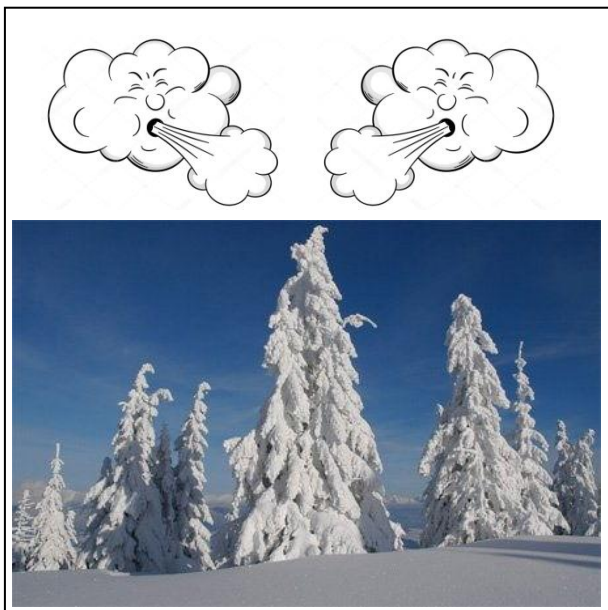
(J.Sabol-upravené)

Hláska F

Fujavica, fujavica,
líca štípu, pália líca.
Snehuliak sa smeje,
jemu zima nie je.

(R.Dobiáš-upravené)

Hláska F

Fiú, fiú, fiú, zimný fujak fúka,
kto sa bojí fujavice,
nech zostane dnuká.
Fiú, fiú, fiú, zimný fujak fúka,
nafúkala fujavica snehu ako
múka.

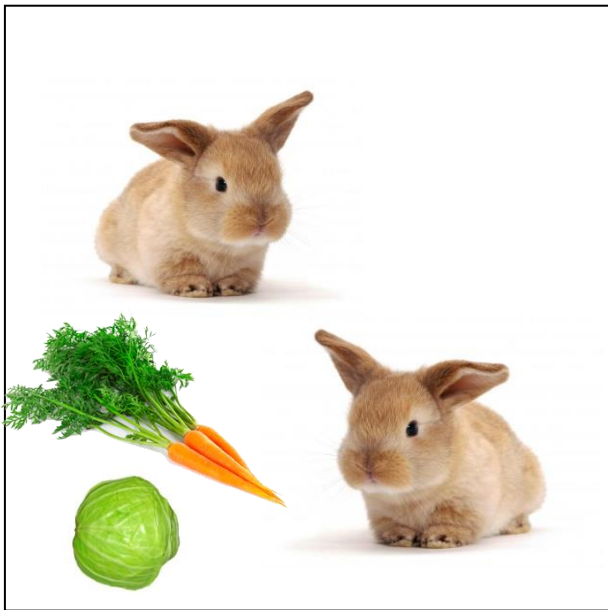
Hláska N

Eniki, beniki, klikli bé,
abo, fobo, domine.
Nono, nana, num,
aja baja bum.

Hláska N

En ten tíny,
kde sú mlyny?
Ja som mlyny nevidel.
Ja som videl Nelu,
mlela za odmenu.

Hláska J

Jojká zajko ojoj,
zjedol som aj obed tvoj.
Keď si zjedol obed môj,
neplač potom ojoj.

Hláska K

Klipi, klapi, klapi-klop,
klope dáždik na oblok.
Poleje nám kvietky,
kvitnúť budú všetky.

(M. Benčaťová)

Hláska K

Kujem, kujem
podkovičku,
koníkovi na nožičku.
Kujem, kujem vesele,
zo železa z ocele.

Hláska K

Kukulienka kde si bola,
keď tá tuhá zima bola.

Hajaja kukuku,
sedela som na buku.

Hlásky Ď, Ť, Ň

Medvede a medvedíky,
majú v zime sladké sníky.
Aj ja mám sny medvedie,
sníva sa mi o mede.

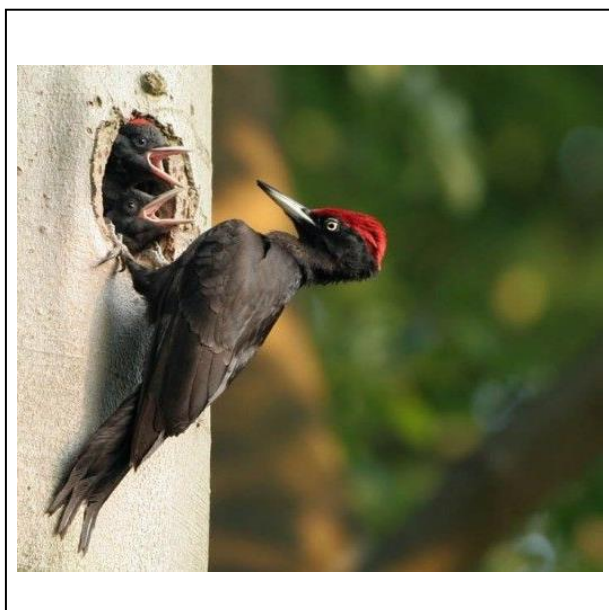
(J.Navrátil)

Hlásky Ď, Ť, Ň

Náš dedo je z dediny,
má na hlave šediny.
Kde máš dedo hnedý vlas?
Nemám. Ani jediný.

(D.Hevier)

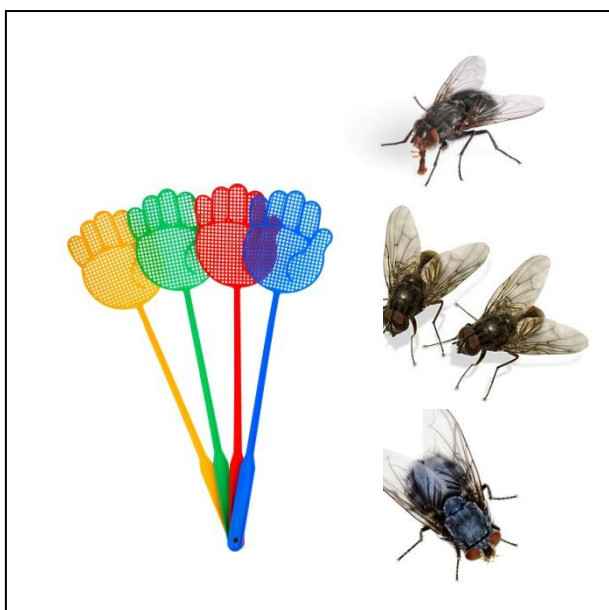

Hlásky Ď, Ť, Ň

Ďobe ďateľ vyd'obáva,
na jabloni d'ob, d'ob, d'ob.

Kto v jabloni, kto v nej
býva? Pod' na chvíľu, pod'
von, pod'!

(J.Sabol)

Hláska CH

Muchy sem, muchy tam,
všetky vás pochyťám.
Čaká na vás labka, pani
mucholapka.

(J.Jakubovec-upravené)

Hláska CH

Chacha chacha, chichi,
chichi, chichoce sa chlapec
tichý. Pošteklil mi,
ichuchú otec ľavú
pazuchu.

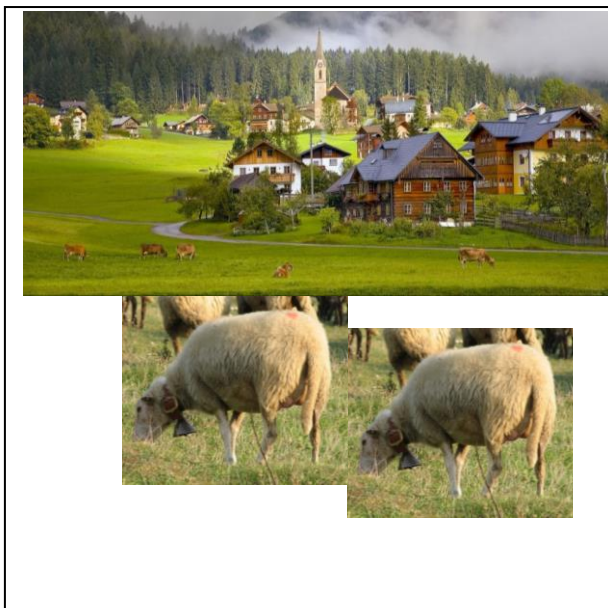
(F.Kábele)

Hláska CH

Chystal sa pes na muchu,
chytil blchu v kožuchu.
Už má blchu v bruchu a na
uchu muchu.

(J.Smrek)

Hláska C

Ovce moje ovce,
máte pekné zvonce.
Chodíte cengajúc,
popod tamtie domce.

Hláska C

Cencelence bom, bom,
bom, tu je zvonec tu je
zvon. Cencelence bom,
bom, bom, kto uhádne
pôjde von.

Hláska S

Hádali sa líšky v lese,
aké majú spievať piesne.

Nôtili si každá svoju,
nevedeli spievať spolu.

(O.Nagaj)

Hláska S

Seje, seje, semená,
do pôdy i kamenia.

Sadiť je mu bežné,
čo naseje nežne.

(vietor) (J.Turan-upravené)

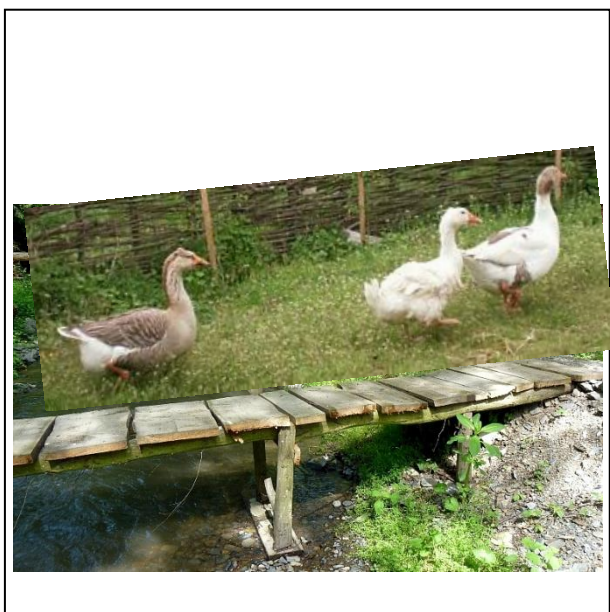

Hláska S

Ide slimák po moste, bosý
k svojej neveste.

Pýta sa ho pani osa:
„I nevesta chodí bosá?“

(K.Bendová-upravené)

Hláska S

Idú húscky po moste,
húscky, húscky, bosé ste?
Do vodenky do vody,
v topánkach sa nechodí.

(J.Pavlovič-upravené)

Hláska S

Stojí, stojí stĺp,
pod stĺpom je sud.
Sused doňho spadol,
keď sa díval nadol.

(J.Sabol)

Hláska S

Na snehu sú stopy,
ten sneh sa nám topí.
Už nevidím stopu,
mám len vody kopu.

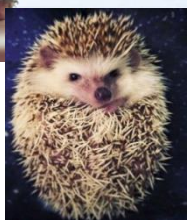
(J.Belašičová)

Hláska Č

V čom to lienky cvičia?
V bodkovaných cvičkách.
Bodkované cvičky,
majú od mamičky.

(O Nagaj-upravené)

Hláska Č

Tu pichliače, tam
pichliače, s pichliačmi sa
ťažko skáče. Do klobka sa
stočí, zmizne z tvojich očí.

(ježko)

Hláska Č

U nás taká obyčaj, že nám
nosia čajky čaj.
Od pondelka do nedele,
nosia nám čaj do postele.

(Š.Moravčík-upravené)

Hláska Š

Šuchta-buchta šušušu,
pošuskám ti do ušú:
Tu na tomto ušku,
chytíl som ti blšku.

(J.Smrek)

Hláska Š

Ide vláčik, ide ťažko,
vezie samých smiešnych
šaškov: Šaša Jaša, šaša
Vaša, šaša Meša Semeteša.
Šašovia sa tešia, tešia,...

(D.Hevier – upravené)

Hláska Š

Šušká mušľa mašli:
My dve sme sa našli!
Šušká mašli mušľa:
Nie, aby si ušla!
Pošuskám ti do uška,
že si moja kamoška!

(M.Štefanková-upravené)

Hláska Ž

Šije líška kožušky, šepká
deťom pošušky:
V kožuchoch sa neváľajte,
po špine sa nešmýkajte!

(J.Belašičová-upravené)

Hláska Š

Ide vláčik, šašováčik,
z Holešova do Šišova.
Zo Šišova do Kašova,
kde nevedia šuškať slová.

(D.Hevier-upravené)

Hláska Ž

Lejak vylial z oblohy,
žabe vodu na nohy.
Zakvákala, lejak chváli,
vody sa jej stále máli.
Po slniečku netúži,
lebo žije v kaluži.

Hláska Ž

Beží k veži ocko jež,
malý ježko beží tiež.
Bežia, bežia, až sa ježia,
vo veži vždy ježe ležia.

(J.Belašičová-upravené)

Hláska R

Ryba ráta, neporáta,
vždy je jedna zvyšná.
Pod' rybička von
z rybníčka,
nebuď taká pyšná.

(M.R.Martáková)

1 2 3 4

Hláska R

Zapoj sa do tejto hry:
Rátaj s nami raz, dva, tri.
Robko, Riško, Radka, Ria,
počítajú všetci štyria.
A kto s nami neráta?
Iba Roman, Renáta.

(E.Jamborová)

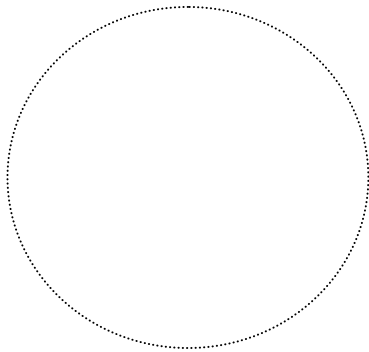
Hláska R

Nový sused – malý Radko,
býva vedľa nás len krátko.

O Radkovi, ale vieme,
že v ňom veru huncút

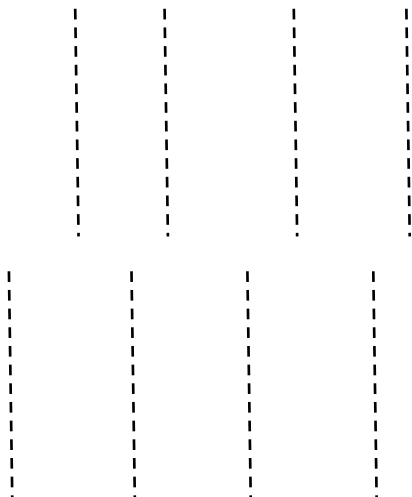
drieme.

(E. Jamborová-upravené)

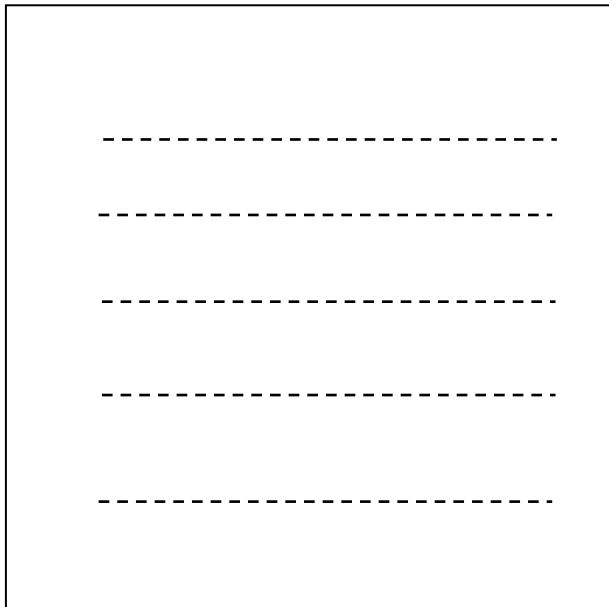
Kreslenie kruhov
s riekankou:

„Čári mári, nakreslím si
krúžok malý.“

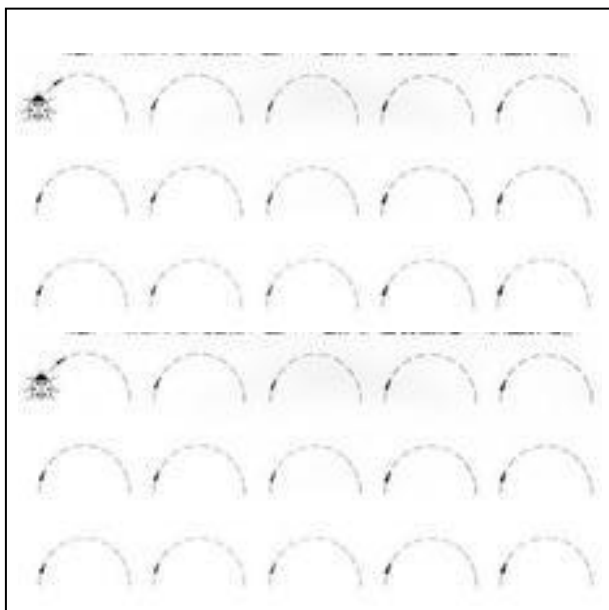
Kreslenie zvislých čiar s
riekankou:

„Prší, prší, to je vody,
nebojme sa nepohody.“

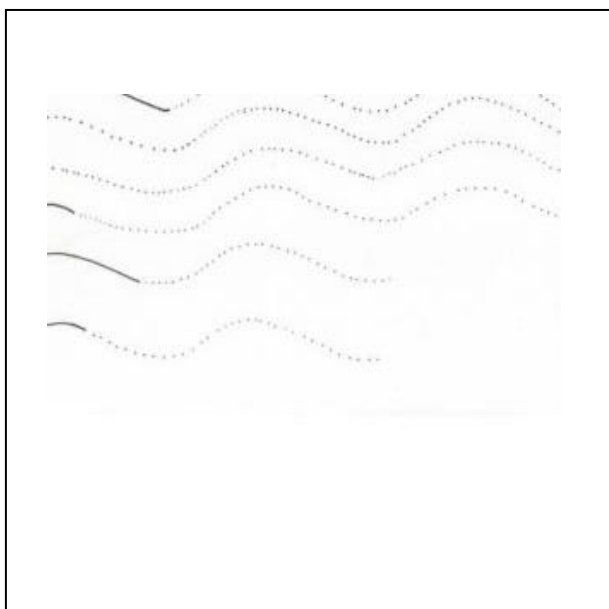
Kreslenie vodoravných
čiar s riekankou:

„Tu je jedna cestička, ide
po nej mamička.“

Kreslenie oblúkov:

„Tu je jeden kopec, ide po
ňom otec.“

Kreslenie vlniek:

„Žblnky, vlnky, žblnky,
vlnky, plávame si ako
člnky.“

Hláska O

Kocúrik s mačičkou
hrajú sa spolu,
dokola behajú
hore a dolu.

Chod' len, chod' kocúrik,
volala Mica,
potom mu odbehla,
tá nezbednica.

Hláska C

To sú chlapci na svet súci,
chlapci z Bzenice.
Pochodujú po ulici,
plašia kačice.

Hláska Č

Biela mačka tíško čaká,
to nie je vec hocijaká.
Len tak sa jej blyštia očká,
neujde jej pečienočka?

Hláska Ď

Dedo dlabe deťom lode,
deti s nimi idú k vode,
dívajú sa na lode,
čo plávajú po vode.

Hláska DZ

Leto, leto, kdeže si?
Cíp neba je na medzi.

Je to kytka nevädzí
v sýtomodrej odedzi.

Hláska DŽ

Hádzem, hádžeš, hádže,
mama buchty sádže.
Dáva na ne sladký džem,
ja ich ešte posypem.

Hláska P

Hup, hup, hupi, hup,
Nožičkami dupi, dup!
Tľap, tľap, tľapi, tľap,
Zavrtím sa ako chlap!

Hláska Š

Tichulinko, tíško,
pošuškal mi Miško.
Pošuškal mi šušky:
Na šope máš gumipušky.

Hláska R

Pri hrade je stará brána,
kráka na nej čierna vrana.
Vrana kričí krá, krá, krák,
letí k hradu čierny mrak.
Mrak sa rúti nad bránou,
je to krdeľ havranov.

Hláska Ř

Křídlik prepelíc sa hrnie
k šípke, čo má ostré trnie.
Prečo nešli k trnke?
Tá má plody trpké.

Hláska P

Padá lúpeň za lúpeňom,
Paľko padol pod lipu.
„ Pod’te chlapci, pod’te
chytat’
peniažky sa posypú.”

Hláska Ô

Vôkol ticho tróni,
môj kôň stojí v tôni.
Neurobí krôčik,
má odretý bôčik.